

II Semester B.Com. Examination, May 2011

(Repeaters) (07-08 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – II

**Bhisma Vijayam, Kalividambanam, Vishvagunadarsha Champa, Grammar,
Translation and Comprehension**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 90

*Instructions : 1) Answer either in Sanskrit, Kannada or English.**2) Question Nos. VI, VII and VIII must be answered in
Sanskrit only.*

- I. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on **any two** of the following.

(2×10=20)

- 1). ಗಂಗಾ - ಶಂತನುಗಳ ಪುಂಜ ಜನ್ಮ ವೃತ್ತಾಂಶನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Describe the previous birth of Ganga and Shantanu.

- 2) ನೀಲಕಂಠದಿಕ್ಷಿತರ ಜೀವನ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು.

Life, date and works of नीलकण्ठदीक्षित.

- 3) ಕೃಂಜ - ವಿಶ್ವಾವಸುಗಳ ಸಂಘಾದವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the conversation of विश्वावसु and कृशन.

- II. ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ.

(2×5=10)

Translate and explain **any two** slokas.

- 1) वाच्यतां समयोऽतीतः स्पष्ट मग्रे भविष्यति ।

इति पाठ्यतां शास्त्रे काठिन्यं यत्र वर्तते ॥

- 2) अगतित्वमति श्रद्धा ज्ञानाभासेन तृप्तता ।

त्रयः शिष्यगुणा होते मूर्खाचार्यस्य भाग्यजाः ॥

- 3) स्वस्थैरसाध्यरोगौश्च जन्तुभिर्नास्ति किञ्चन ।

कातरा दीर्घरोगाश्च भिषजां भाग्यहेतवः ॥

- 4) धनपाल : पिशाचो हि दत्ते स्वामिन्युपस्थिते ।

धनलुब्ध : पिशाचस्तु न कस्मैचन दित्सति ॥

P.T.O.

III. કં ગર્દુધાગન્નુ કન્દુઢ ધાંકં અનુવાદીઃ.

(1×10=10)

Translate this prose passage into English.

ભોરાજન્યશિખામણે, જાનામિ ભવતો ગુણવિશેષાન् અશેષતઃ । કા નામ વિવસ્વન્તમિવ વિભાતં ભવતં ન જાનાત્યસ્મિન् જગતીમણ્ડલે । જાનીહિ માં ભવત્તમિવ પ્રખ્યાતકુલવ્યપદેશભજો મહીભૂતઃ સંતાનમ् । અત: પરતરં મે ચરિતં જ્ઞાસ્યસ્યેવ સમયેન । તદલમધુના તત્ત્રાગ્રહેણ ।

અથવા/અળંકા/OR

સમાપતન્તમ् અરવિન્દ બન્ધવમવલોકયત્ત્રવન્તાગમસાગરપારહશા વિશ્વાવસુ: કૃશાનુ: અરે; સકલભૂવન સંશોષકારિણ તપનમપિ કિં નમનકર્મી કરોષિ ? વિશ્વાવસુ: કિમરે ભગવન્ત મરવિન્દબાન્ધવમપિ વિનિન્દસિ ? શ્રુણ પુરોભાગિન् । ઇથ્યં વિશ્વાવસુર્વિભાવસુમભિષ્ટુવન् પ્રાઞ્જલિ: કૃશાનુના સહ દ્વાદશાત્માનં સમયા ગમયામાસ વિમાનમ् । આનમચ્ચ તદ્બિમ્બમધ્ય ધામાનમતિમાનમાહિમાનં પરમાત્માનમ् ।

IV. મૂઠું વાક્યગંભીરનું સંદર્ભસંહીત એવરીસીઃ

(3×4=12)

Annotate any three of the following sentences :

1) સુદુર્લભા હિ તવેયમાકૃતિઃ ।	2) તદલમધુના તત્ત્રાગ્રહેણ.
3) મૃતા: પ્રક્ષયન્તિ કં પુનઃ ।	4) રોચતે લોભશાલિનામ् ।
5) છાન્દસજ્યોતિષેનમઃ ।	6) દોષાય દૃષ્ટિરપિ હન્ત દુરીશ્વરાણામ् ।

V. યાવુદાદરૂ ઎રદુ વિષયગંભીરનું કુરીદુ લફ્ઝં છેફ્ઝેં બરેયિરિઃ

(2×4=8)

Write short notes on any two of the following :

- 1) લક્ષ્મણ સૂરિ: / લક્ષ્મુણ સૂરી
- 2) અષ્ટવસવ: / અષ્ટુષ્ટુગંભીર.
- 3) દમ્ભસ્ય જીવનમ् / મેંસારન જેવન.
- 4) ચમ્પૂકાવ્યમ् / ચેંપુરૂકોષ્ટ.

VI. સંસ્કૃત ભાષયા ઉત્તરાણિ લિખત ।

નંસ્કૃત ધાર્ઘેયલ્લી ણટુર બરેયિરિ.

Answer in Sanskrit.

અ) યાવુદાદરૂ ઎રદુ પદગંભીરનું બજસી વાક્ય રચિસી.

Construct sentences using any two words.

(2×1=2)

- 1) યથા – તથા,
- 2) વિના
- 3) વર્તતે

ଆ) ଯାପୁଦାଦରଙ୍ଗ ଏହି ପାତ୍ରଗଭଲ୍ଲିନ୍ ଦୋଷଗଭଲ୍ଲିନ୍ ପରିହରିଣୀ

(5×1=5)

Correct errors in sentences any five :

1) बलिः पाताले अधिवसति ।	2) जलस्य विना नरः न जीवति,
3) भवती उपविश ।	4) बालः चोरस्य बिभेति ।
5) दशरथो नाम महाराजा आसीत् ।	6) छात्राः पाठं पठति: ।

ಇ) ಎರಡು ಸಮೂಸಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ:

Give examples for any two compounds :

- 1) एकशेषः 2) अव्ययीभावः ।
 3) द्वन्द्वः । 4) बहुत्रीहिः ।

ಇ) ಪ್ರಯೋಗ ಬದಲಾಯಿಸಿ (ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು):

$$(3 \times 1 = 3)$$

Change the voice (any one) :

- 1) सीता गानं गायति ।
 - 2) तेन फलं प्राप्तम् ।
 - 3) रामेण रावणः हन्यते

೩) ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ:

Match the following :

$$(1/2 \times 6 = 3)$$

1) मध्यलघुः	लघुः
2) पादान्तलघुः	म त त गुरुः गुरुः
3) हस्तस्वरः	प्रतिषादम् अष्टो अक्षराणि
4) उपेन्द्रवज्ञा	गुरुर्भवति
5) शालिनी	ज त ज गुरुः गुरुः
6) अनष्टुप्	साणः

VII. संस्कृत भाषया अनुवदत् ।

संस्कृत भाषें अनुवादिसि.

Translate into Sanskrit.

अनंतर तानु मुक्तिये मैले उचितिरुपुरुषे करात्तन तत्त्वे ये मैले चिल्लितीरुपुरुषे ने एडि अजुनेनु करात्त वैष्णवली शशीरनु बांदिदान्नेंदु निश्चयिसि निरंतर प्रकामदिंद अवनन्नु संठुष्टुरोजिदन्नु. भगवंत्नादर्हो तन्नु निज रोपदिंद प्रत्यक्षनागि 'वल्ल' वाऽह नानु संठुष्टुनागिदेन्ने का पाशपत्तास्तुपन्नु सिद्धकरिसु एंदन्नु.

Arjuna invoked the presence of parameshwara in an earthen image (of the Lord) and desiring victory worshiped it with devotion. Seeing on the head of the hunter the flower strewn by him on the image, Arjuna concluded that it was parameshwara who came in the guise of a hunter and falling at his feet several times he praised him. The Lord too appeared in his true form and said, "Dear Arjuna, I am pleased take this pasupatastra".

VIII. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानामुत्तराणिलिखतः

(2×5=10)

अथ कदाचित् कश्चन तापसः विशालपुरं नाम नगरम् आगतः अत्र तेन पञ्चानां भाष्यवतां पुरुषाणां चयन कृतम् । तस्य समीपे आसीत् कश्चन दिव्यो घटः । कस्यापि वज्चनम् अकृत्वा न्याय्येन मार्गेण अर्जितं धनं तस्मिन् दिव्यघटे स्थाप्यते चेत् तत् शतगुणितं भवति । परन्तु यदि धनं कपटेन अर्जितं स्यात् तर्हि दिव्यघटः तद् धनं निगिरति । तापसेन उक्तम् भवत्सु प्रप्येकं स्वीयं धनम् अस्मिन् घटे स्थापयितुम् अर्हति । परन्तु तत् कपटेन अर्जितं न स्यात् इति ।

प्रश्नाः

- 1) तापसः कुत्र आगतः ?
- 2) सः किं कृतवान्
- 3) तस्य समीपे किमासीत् ?
- 4) न्याय्येन अर्जितं धनं किं भवति ?
- 5) तापसः किमुक्तवान् ?